

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

§. III. An ad legem canonicam sufficiat unica Romæ solennis promulgatio?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

§. III.

An ad legem canonicam sufficiat unica
Romæ solennis promulgatio?

134. **A**ffirmativam, quod sufficiat unica Romæ solenniter facta promulgatio, tenet Suarez l. 4. de legib. c. 17. n. 3. Vasquez in 1. 2. d. 156. c. 2. Reginaldus, Escobar, & ferme omnes moderni Canonistæ, cum Pirhing, de Constitutionibus n. 32. qui tamen n. 31. contrarium vocat non improbabile; hanc opinionem affirmantium, sufficere unicam Romæ promulgationem solemnem, esse certam, apertè docet Castropal. cit. p. 12. n. 2. imò Cardenas in Crisi Theol. tr. 1. d. 9. c. 2. a. 11. n. 416. expressè asserit, negantem, esse antiquatam, nec amplius manere probabilem post decretum Alexandri VII. quo damnavit tanquam scandalosas (consequenter certò falsas) has tres propositiones, quarum 1. est in numero octava: & sic sonat: *duplicatum stipendium potest sacerdos pro eadem missa licitè accipere, applicando penitenti partem specialissimam fructus, ipsimet celebranti correspondentem; & hoc post decretum Urbani VIII.* 2. Illa, quæ in numero est nona: *post decretum Urbani VIII. potest sacerdos, cui missa celebranda traduntur, per alium satisfacere, collato illi minori stipendio, aliâ stipendij parte sibi reservatâ.* 3. Quæ in eodem catalogo est duodecima: *Mendicantes possunt absolvere à casibus Episcopis reservatis, non obtentâ ad id Episcoporum facultate,* quæ propositio, ut notat Cardenas n. 417. ideo damnatur, quia opposita pars præcepta est à Paulo V. & Urbano VIII. in decretis Romæ more solito publicatis, non autem in singulis provincijs, & dioccesibus.

135. Opinione suam sic probat Cardenas: opinio, licet antè probabilis, postquam fit incompatibilis cum principio certo, non manet amplius probabilis; sed opinio docens, quod *lex Pontificia non obliget in Provinciis, donec in illis promulgetur,* post hoc decretum Alexandri VII. est incompatibilis cum principio certo; probat, nam in eo decreto Alexandri VII. quo damnantur dictæ tres propositiones, continetur hoc principium certum: *quod leges Pontificia, Romæ more solito promulgata, obli-*

gent in Provinciis, licet in illis non sint promulgatae; propositio enim contradictoria, quod *non obliget in provinciis, si in illis promulgata non sint,* ibi damnatur ut scandalosa, consequenter ut certò falsa; sed cum illo principio certo incompatibilis est propositio docens, quod *lex Pontificia non obliget in Provinciis, donec in illis promulgetur;* ergo.

Negativam docet Sotus l. 1. de Just. q. 136. 1. n. 4. Angelus V. Lex q. 12. Medina in 1. 2. q. 1. a. 4. Molina tom. 2. d. 995. n. 4. Emmanuel Sà V. Lex n. 9. & complures alij apud Joannem de Cardenas mox citandum n. 413. loquentes de legibus Pontificijs corpori juris non insertis. Eandem negativam tenet Gibalinus tom. 2. de scientia Canon. l. 7. c. 2. q. 1. n. 7. dicens, esse gravium, & plurimorum Doctorum, juri etiam, & rationi conformiorem, & oppositâ multò probabilior, & praxi veteris Ecclesiæ maximè consentaneam; ac pro eadem citat Sotum, Becanum, & plures alios.

Unde opinio istorum, qui negant sufficere unicam solùm Romæ factam, solennem promulgationem, vult, ac requirit, ut in singulis provincijs promulgentur. 1. quia jus civile, ubi canonico non adversatur, solet ab Ecclesia usurpari, argumento desumpto ex c. 1. de novi operis nuntiatione. Accedit nimia vastitas Ecclesiæ, ubi non videtur una Romæ facta promulgatio sufficere ad scientiam, vel ad minus vincibilem ignorantiam inducendam per totam Ecclesiam. 2. quia secus ex ignorantia talium legum gravissima mala in rempubl. Christianam inducerentur; si enim universaliter procederet etiam in legibus irritantibus contractus naturaliter subsistentes, inhabilitantibus habiles, suspendentibus, vel annullantibus jurisdictionem tam Ecclesiasticam, quàm civilem, quod per unam Romæ factam publicationem vim suam in actu secundo exerceret, non tam essent leges, nimirum ordinationes justæ, & directè bonum comune spectantes, quàm occasio ruinæ, quæ à gravissimis Reipubl. inde necessario emergentibus damnis desumitur. Vel enim illæ nescientes obligant, vel non: si secundum; ergo per illam unicam promulgationem vim obligativam non acquisiverunt: si verò ac-

quisive-

quisiverunt? multa matrimonia erunt putatitia, multa Sacramentorum administrationes invalidæ, contractus quoque naturaliter obligantes adveniente legis notitiâ declarabuntur nulli; quæ omnia manifestam nata sunt in rempublicam inducere confusionem; ita Suarez *l. 5. de legib. c. 33. n. 8.* Laym. *l. 1. tr. 2. c. 1. & 2.* Sotus *l. 1. de just. q. 1. a. 4.* Et ideo P. Henricus Herdinck. *in M. S. d. 1. de leg. q. 7.* hanc negativam publicè Viennæ Austriæ docuit, esse *probabilem*, affirmativam verò *probabilior* ex auctoritate, & gravitate Doctorum eam tenentium.

138. Becanus *in 2. 2. tr. 3. c. 6. q. 6. n. 6.* fecutus præcitaram opinionem negantium, infert eum, qui habitat in aliqua Provincia, ubi ejusmodi leges Pontificiæ non sunt promulgatæ, liberum esse in conscientia, licet eas non servet. Azor *l. 5. instit. moral. c. 3. q. 3.* docet, opinionem negantium esse magis consentaneam juri scripto; affirmantium, consuetudini, & mori jam recepto. sed hic mos est tantum pro foro externo; imò, ut notat Reginaldus *l. 13. n. 156.* non satis constat juri scripto, cui conformis est sententia negantium, derogatum esse universaliter contrariâ consuetudine; hinc eam etiam ipse *probabilem* censet.

139. Ex his opinionibus oppositis *probabilior* videtur, quæ affirmat sufficere unam promulgationem solennem Romæ consueto more factam, non utcumque, sed completam, seu sumptam cum latitudine temporis requisita, ut moraliter diffundi possit, hoc est in notitiam deduci comunitatum, quæ per ejusmodi legem, vel constitutionem Ecclesiasticam ligandæ sunt; non autem aliter; quod intellige saltem de promulgatione illarum legum, in quantum præcipiunt, vel prohibent sub culpa, in libera earum transgressione. Nam de legibus irritantibus, & similibus dicemus infra à n. 152. Inter has etiam & leges præcisè præcipientes, vel prohibentes discrimen est; illæ enim etiam obligant ignorantes, ut dicitur communiter, quia non attendunt præcisè, & per se obligationem ad culpam in transgredientibus, sed solum actûs nullitatem, quam, ubi deinde cognoscunt, tenentur in conscientia eo actu non uti, aut quæ per illum acquisiverunt, non retinere: lex ve-

Tom. I.

rò prohibens, aut imperans ligat subditum, ut non possit sine culpa facere, aut omittere talem actum, & quamdiu ignorat invincibiliter, neque peccat, neque obligatur. Quare Suarez ait *lib. 3. de legib. c. 18. n. 11.* obligare quidem tunc legem in actu primo, nondum tamen in actu secundo.

Ratio autem nostræ responsionis est; quia nec ex natura rei, nec jure positivo major publicatio legis requiritur, ut lex, in quantum obligat ad culpam, vim istam obligandi exerere possit in subditos, ut constat à n. 119. ac dicemus in resolutione contrariorum. Et ratio ulterior est; quia tota vis, & quasi causa formalis in hac re morali, quæ contrahitur obligatio, relatè ad superiorem, habetur ab actu imperij ita subditis solenniter intimati, ut hac intimatione solenniter factâ, in eorum notitiam devenire possit, seclusâ culpabili negligentia ad sciendum, quid superior ab illis exigit; sed hoc habetur, licet ea solennis publicatio Romæ, vel in alio loco facta sit, modò sumatur in illa temporis latitudine, de qua supra n. 129. his enim positis cavetur malis omnibus, quæ auctores contrarij prudenter metuunt, si publicatio solennis non fieret in singulis provincijs, vel diocæsis; ergo. Et pro hoc plurimum facit frequentissima jam praxis Ecclesiæ, obligantis omnes Christi fideles ad observantiam novarum constitutionum, licet extra Romam solenniter non publicentur, quod certè Summi Pontifices, qui efficaciter obligare volunt, nullo modo facerent, si vel ex natura rei, vel jure canonico alia solennis publicatio necessaria foret, id, quod mihi magno est argumento pro hac sententia; esto oppositam omnino judicem valde *probabilem*, præsertim quoad leges irritantes, inhabilitantes, & similes, quæ propter obligationem ad culpam inducunt alios etiam effectus, ut aliquid annotavimus n. 139.

§. IV.

Resolvuntur argumenta contraria.

141. **I**nduplici classe sunt rationes in contrarium; aliquæ enim militant contra sententiam, quæ tanquam *probabilior* affirmat, sufficere unicam promulgationem solenniter factam in aliquo loco, Romæ v. g. cum illa temporis latitudine, quam ex-

E 2

posui-